

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

LEGE

privind cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistența umanitară

Preambul

Având în vedere că România, ca stat membru al Uniunii Europene și ca membru al Organizației Națiunilor Unite, recunoaște principiul solidarității între națiuni și acceptă asumarea responsabilității de a găsi soluții pentru problemele globale și a sprijini alte state pe drumul dezvoltării lor sociale și economice;

Având în vedere principiile Uniunii Europene, ale Organizației Națiunilor Unite, ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică și anume democrația, statul de drept, universalitatea, indivizibilitatea și drepturile omului și libertățile fundamentale, respectarea demnității umane, principiile egalității și solidarității,

Având în vedere că politica de cooperare pentru dezvoltare și asistență umanitară trebuie dezvoltată și coordonată cu inițiativele și activitățile similare din partea mediului economic și societății civile;

În baza principiilor acordării de asistență umanitară, cu respectarea dreptului internațional umanitar, drepturilor omului și drepturilor refugiaților,

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. - Domeniul de aplicare

Prezentul act normativ reglementează acțiunile de cooperare pentru dezvoltare și asistență umanitară finanțate din bugetul de stat al României, cadrul programatic și instituțional, cadrul de finanțare și implementare în domeniul politicii de cooperare pentru dezvoltare și asistenței umanitare.

Art. 2. - Principiile cooperării pentru dezvoltare

(1) România respectă principiile internaționale care stau la baza politicii de cooperare pentru dezvoltare și asistență umanitară, inclusiv politica de cooperare pentru dezvoltare a Uniunii Europene, conform Declarației de la Paris privind eficacitatea cooperării pentru dezvoltare, a Agendei pentru acțiune de la Accra și asumarea Parteneriatului Global privind Eficacitatea Cooperării pentru Dezvoltare de la Busan, precum și obligațiile asumate în cadrul organizațiilor internaționale în care România este membră.

(2) Principiile care stau la baza politicilor internaționale de cooperare pentru dezvoltare și asistență umanitară sunt:

- a) Principiul solidarității internaționale;
- b) Principiul coerenței politicilor pentru dezvoltare;
- c) Principiul predictibilității;
- d) Principiul transparenței.

Art. 3. – Obiective strategice

Cooperarea pentru dezvoltare și asistență umanitară cuprinde totalitatea acțiunilor întreprinse, în conformitate cu principiul solidarității internaționale, pentru:

- a) Susținerea pe termen lung a dezvoltării economice și sociale durabile, întreprinderea de acțiuni care contribuie la reducerea sărăciei și îmbunătățirea nivelului de trai al populației

din alte state, ridicarea nivelului educațional și a calificării profesionale a populației și de incluziune socială.

- b) Promovarea și susținerea păcii și securității, dezvoltării democrației și a societății civile, incluzând dezvoltarea statului de drept, principiile bunei guvernări și respectarea drepturilor omului.
- c) Oferirea de asistență umanitară, constând în special în furnizarea de fonduri financiare și/sau bunuri acordate statelor în caz de dezastre și conflicte armate, cu scopul atenuării consecințelor asupra victimelor, inclusiv sprijinul oferit pentru reducerea riscului dezastrelor naturale și în procesul de tranziție de la o situație de criză umanitară către procesele de reabilitare sau reconstrucție timpurie.
- d) Realizarea de activități de comunicare, educație pentru dezvoltare și conștientizare întreprinse pentru creșterea gradului de înțelegere la nivelul României, dar și în alte state, a problemelor de dezvoltare internațională, a interdependenței dintre țări și a eforturilor realizate în vederea adresării acestor probleme.

Art. 4. - Definiții

În înțelesul prezentei legi, expresiile și termenii de mai jos au următoarele semnificații:

- a) Cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară constă în totalitatea măsurilor întreprinse și finanțate de România pentru dezvoltare internațională.
- b) Acordurile de finanțare sunt documentele, indiferent de denumire sau formă, în baza cărora se realizează transferurile de fonduri special alocate pentru cooperare pentru dezvoltare.
- c) Beneficiarii sunt alte state sau organisme desemnate de acestea, organizații internaționale și agenții ale acestora, organisme de drept privat, din România sau alte state, desemnate conform criteriilor stabilite de Ministerul Afacerilor Externe, denumit în continuare M.A.E., pentru a beneficia de fonduri publice alocate pentru îndeplinirea anumitor obiective de cooperare pentru dezvoltare.

- d) Programele de cooperare pentru dezvoltare sunt setul de activități și proiecte de cooperare pentru dezvoltare interconectate urmărind consolidarea unui sector specific de interes dintr-un stat terț.
- e) Proiectele de cooperare pentru dezvoltare sunt setul de activități specifice interconectate vizând realizarea unui obiectiv punctual de dezvoltare.
- f) Programul multianual strategic de cooperare pentru dezvoltare, în continuare Programul, reprezintă documentul strategic de stabilire și planificare a obiectivelor generale și specifice de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară ale României pe termen mediu și lung;
- g) Planul anual de cooperare pentru dezvoltare, în continuare Planul, reprezintă documentul de planificare a activităților României în cadrul politicii de cooperare pentru dezvoltare și asistență umanitară pentru anul aferent exercițiului financiar.
- h) Educația pentru dezvoltare se referă la transferul de cunoștințe și abilități necesare în sensul respectării dreptului de acces al fiecărei persoane, de-a lungul vieții, la oportunitățile de înțelegere și asumare a preocupărilor la nivel global în domeniul dezvoltării și a relevanței locale și personale a acestor preocupări, și de a-și asuma drepturile și responsabilitățile care îi revin în calitate de locuitor al unei lumi interdependente și în schimbare.
- i) Conștientizarea în domeniul dezvoltării se referă la activități menite să promoveze o mai bună înțelegere și responsabilizare socială privind cauzele care se află la baza sărăciei și structurile sociale care le promovează.
- j) Comunicarea în domeniul dezvoltării este înțeleasă drept un proces social continuu, bazat pe dialog prin intermediul unui set amplu de instrumente și metode care vizează angrenarea factorilor interesați, stabilirea de medii și canale care să promoveze schimbul de informații, evaluarea riscurilor și oportunităților, întărirea încrederii, mobilizarea socială.
- k) Asistența umanitară reprezintă setul de activități întreprinse cu scopul de a oferi ajutor și sprijin persoanelor aflate în nevoie, de a apăra demnitatea umană, de a contribui la

reducerea suferinței oamenilor, inclusiv de a participa la salvarea de vieți omenești cu echipe specializate, în cazuri de dezastre naturale de mare amploare, foamete și malnutriție sau alte situații de urgență ori ca urmare a conflictelor, precum și de a asista și sprijini programele de prevenire, reabilitare și reconstrucție.

- l) Sprijinul bugetar direct înseamnă transferul de resurse financiare către entități de drept public din alte state pentru atingerea unor obiective de cooperare internațională pentru dezvoltare. Fondurile publice astfel transferate devin parte din fondurile publice ale statului beneficiar și, prin urmare, sunt utilizate în conformitate cu sistemul de gestionare a finanțelor publice din acest stat.
- m) Principiul predictibilității semnifică programarea în avans a timpului și fondurilor publice alocate în scopul obiectivelor de cooperare pentru dezvoltare ale României.
- n) Principiul transparenței se referă la asigurarea accesului la informații privind programele și proiectele de cooperare pentru dezvoltare, cum este atribuită și cheltuită finanțarea și rezultatele atinse
- o) Principiul solidarității internaționale se exprimă prin cooperarea între state în vederea rezolvării cât mai eficiente a provocărilor globale.
- p) Principiul coerenței politicilor pentru dezvoltare constă în asigurarea armonizării obiectivelor politicii de cooperare pentru dezvoltare cu celelalte politici naționale.
- q) Principiul umanității se referă la ideea centrală de a salva vieți omenești și a îndepărta suferința oriunde se constată.
- r) Principiul imparțialității semnifică implementarea acțiunilor exclusiv pe baza nevoii, fără discriminare între sau în cadrul populațiilor afectate.
- s) Principiul neutralității este folosit în sensul în care acțiunea umanitară nu trebuie să favorizeze o parte într-un conflict armat sau într-un litigiu, atunci când o astfel de acțiune este realizată.
- t) Principiul independenței înseamnă autonomia obiectivelor umanitare de obiective politice, economice, militare sau de altă natură.

- u) Auditul reprezintă activitatea funcțional independentă și obiectivă de analiză a veniturilor și cheltuielilor realizate în cadrul unui proiect, de verificare a conformității acestora cu activitățile și bugetul stabilite în proiect.
- v) Evaluarea constă în verificarea obiectivă a rezultatelor și a impactului proiectului în vederea unei eventuale acțiuni de remediere și a formulării de recomandări sau instrucțiuni pentru intervenții similare din viitor.
- w) Monitorizarea reprezintă o funcție continuă care folosește colectarea sistematică de date privind anumiți indicatori specifici, în vederea punerii la dispoziția proiectului și a părților interesate de la nivelul unei intervenții în curs de desfășurare a indicatorilor care arată evoluția și nivelul de îndeplinire a activităților, precum și evoluția în utilizarea fondurilor alocate.
- x) Grantul reprezintă finanțarea cu caracter nerambursabil care nu implică furnizarea unor servicii sau produse în folosul sau beneficiul direct al MAE în vederea utilizării acestuia într-un scop public determinat.
- y) Implementarea directă presupune administrarea în mod direct de către MAE prin structurile sale interne și/sau subordonate, inclusiv prin misiunile diplomatice, conform legislației în vigoare, a unor activități de cooperare pentru dezvoltare și asistență umanitară.
- z) Implementarea indirectă presupune administrarea unor activități de cooperare pentru dezvoltare și asistență umanitară prin intermediul unor beneficiari, în conformitate cu prevederile prezentei legi.

Capitolul II

Cadrul instituțional

Art. 5. – Rolul coordonator al Ministerului Afacerilor Externe

- (1) M.A.E., în calitate de coordonator al politicii de cooperare pentru dezvoltare și asistență umanitară a României, îndeplinește următoarele atribuții:
- a) urmărește îndeplinirea de către România, la nivel global, a angajamentelor asumate privind realizarea obiectivelor internaționale de dezvoltare, privind eficacitatea asistenței pentru dezvoltare, privind coerența politicilor pentru dezvoltare, precum și privind alte angajamente în cadrul politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară asumate în calitate de stat membru al Uniunii Europene și al Organizației Națiunilor Unite.
 - b) raportează anual Guvernului activitățile realizate în cadrul politicii de cooperare pentru dezvoltare și asistenței umanitare, finanțate din fonduri publice.
 - c) urmărește, împreună cu alte autorități ale administrației publice centrale și locale care participă, în aria lor de competență, la cooperarea pentru dezvoltare, îndeplinirea angajamentelor asumate de România privind finanțarea cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistenței umanitare, cu încadrare în prevederile bugetare aprobate cu aceasta destinație.
 - d) încheie, în nume propriu sau în numele Guvernului României, acordurile de finanțare prevăzute la art. 14 din prezenta lege.
- (2) Pentru îndeplinirea atribuțiilor sale în domeniul cooperării pentru dezvoltare și asistenței umanitare, în cadrul M.A.E se organizează un departament încadrat corespunzător cu resurse umane.

Art. 6. – Cooperarea cu autoritățile administrației publice centrale și locale

- (1) Autoritățile administrației publice centrale și locale, în limitele competențelor lor, întreprind măsurile de cooperare pentru dezvoltare și asistență umanitară în conformitate

cu Programul și Planul, din bugetul propriu. Autoritățile administrației publice centrale și locale care participă din bugetul propriu, în aria lor de competență, la cooperarea pentru dezvoltare și asistență umanitară informează anual sau la cerere M.A.E. în legătură cu progresul activităților.

Art. 7. – Comitetul consultativ în domeniul cooperării pentru dezvoltare și asistenței umanitare

- (1) Pe lângă M.A.E. funcționează Comitetul consultativ în domeniul cooperării pentru dezvoltare și asistenței umanitare, în scopul asigurării unității planificării strategice și stabilirii consensuale a priorităților geografice și tematice în politica de cooperare pentru dezvoltare și asistență umanitară a României.
- (2) Guvernul stabilește, prin hotărâre, instituțiile publice reprezentate în Comitetul Consultativ, precum și regulile de organizare și funcționare ale acestuia.
- (3) M.A.E. va invita și reprezentanți ai societății civile, mediului academic și mediului de afaceri să facă parte din Comitet.

CAPITOLUL III

Cadrul programatic

Art. 8. - Programul

- (1) Programul se elaborează de către M.A.E. cu consultarea comitetului consultativ, pe o perioadă de cel puțin 4 ani.
- (2) În conformitate cu principiile și obiectivele din prezenta lege, Programul cuprinde prioritățile tematice și geografice de cooperare pentru dezvoltare și asistență umanitară, precum și modalitățile de implementare.
- (3) Programul se aprobă prin hotărâre de guvern.

Art. 9. - Planul

- (1) Planul se elaborează de către M.A.E. după consultarea comitetului consultativ.
- (2) Planul cuprinde obiectivele anuale de cooperare pentru dezvoltare și asistență umanitară, precum și modalitățile de implementare.
- (3) Planul se supune spre aprobare guvernului prin memorandum.

CAPITOLUL IV

Cadrul de finanțare și implementare

Art. 10. – Fonduri alocate din bugetul de stat

- (1) România asigură finanțarea cooperării pentru dezvoltare și asistenței umanitare de la bugetul de stat, conform principiilor predictibilității, eficacității și transparenței.
- (2) Programul include o estimare multianuală a fondurilor alocate de la bugetul de stat și a destinației acestora.

Art. 11. – Moduri de execuție bugetară

M.A.E. administrează fondurile alocate pentru activitățile de cooperare pentru dezvoltare și asistență umanitară prin implementare directă și implementare indirectă.

Art. 12. – Execuția bugetara prin implementare directă

- (1) Execuția bugetara prin implementare directă se realizează de către M.A.E. prin structurile sale interne si/sau subordonate, inclusiv prin misiunile diplomatice, conform legislației în vigoare.
- (2) Execuția bugetara prin implementare directă se realizează prin achiziții publice de bunuri, lucrări și servicii necesare pentru realizarea activităților de cooperare pentru dezvoltare și asistență umanitară, transferul cu titlu gratuit al proprietății bunurilor sau lucrărilor către

beneficiari, trimitere de personal în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar sau primire de persoane din străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, acordare de burse sau premii.

- (3) Condițiile trimiterii sau primirii personalului în/ din străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar în domeniul cooperării pentru dezvoltare și asistenței umanitare, precum și de acordare a bursei sau premiilor se reglementează prin normele de finanțare și implementare, adoptate conform art. 20 din prezenta lege.

Art. 13. – Execuția bugetară prin implementare indirectă

- (1) Execuția bugetară prin implementare indirectă se realizează de către M.A.E. prin transfer de fonduri către beneficiari, în temeiul unui acord de finanțare, conform art. 14 din prezenta lege sau a unui ordin al ministrului afacerilor externe.
- (2) Execuția bugetară prin implementare indirectă se realizează sub formă de granturi, conform art. 15 din prezenta lege, sprijin bugetar direct, conform art. 16 din prezenta lege și contribuții voluntare, conform art. 17 din prezenta lege. În toate cazurile, răspunderea pentru utilizarea fondurilor în conformitate cu destinația din acordul de finanțare, sau după caz, din ordinul ministrului afacerilor externe, se transferă de la M.A.E. la beneficiari.
- (3) Execuția bugetară prin implementare indirectă se reglementează prin normele de finanțare și implementare, adoptate conform art. 20 din prezenta lege.

Art. 14. - Acorduri de finanțare

- (1) M.A.E. poate finanța prin intermediul beneficiarilor, în baza unor acorduri de finanțare încheiate cu aceștia, activitățile de cooperare pentru dezvoltare și asistență umanitară reglementate de prezenta lege.
- (2) Acordurile de finanțare conțin, printre altele: obiectivul finanțării, drepturile și obligațiile părților, modalitatea de transfer al fondurilor, raportarea activităților finanțate, modalitatea de soluționare a diferendelor.

- (3) Prevederile pe care trebuie să le conțină acordurile de finanțare și procedura lor de încheiere sunt reglementate prin normele de finanțare și implementare adoptate conform art. 20 din prezenta lege, în funcție de forma finanțării stabilită conform art. 13 alin (2) și categoria beneficiarului.
- (4) Acordurile de finanțare intră în vigoare la data semnării sau la data prevăzută de acestea.
- (5) Acordurile de finanțare care constituie tratate internaționale vor fi încheiate în conformitate cu procedura prevăzută de prezenta lege, prin derogare de la prevederile Legii nr.590/2003 privind tratatele.

Art. 15. - Granturi

- (1) Fondurile publice pot fi alocate sub forma unui grant, fie în temeiul unui acord de finanțare, fie al unui ordin al ministrului, în funcție de forma grantului stabilită conform alin (2) al prezentului articol și de categoria beneficiarului.
- (2) Granturile sunt contribuții financiare directe, sub formă de:
 - a) programe și proiecte;
 - b) contribuții la bugetul general al unor organisme de drept public sau de drept privat care urmăresc un obiectiv al României care se înscrie în cadrul obiectivelor politicii de cooperare pentru dezvoltare și asistență umanitară pentru funcționarea acestuia.
- (3) Granturile se acordă prin proceduri competitive de selecție a beneficiarilor sau prin atribuire directă, în temeiul unei justificări temeinice.
- (4) Principiile și procedurile aplicabile granturilor, sunt reglementate prin normele de finanțare și implementare adoptate conform art. 20 din prezenta lege.

Art. 16. - Sprijin bugetar direct

- (1) M.A.E. poate acorda sprijin bugetar printr-un acord de finanțare unei alte țări beneficiare dacă gestionarea fondurilor publice de către țara respectivă este suficient de transparentă și eficace.

- (2) M.A.E. stabilește regulile de acordare a sprijinului bugetar prin normele de finanțare și implementare adoptate conform art. 20 din prezenta lege.

Art. 17. – Contribuții voluntare

- (1) Contribuțiile voluntare se acordă unei organizații internaționale, la bugetul acestora sau la bugetul unor entități administrate de acestea.
- (2) Contribuțiile voluntare se acordă fie unilateral, în temeiul unui ordin al ministrului afacerilor externe, fie printr-un acord de finanțare. Contribuțiile voluntare pot fi neafectate sau afectate unei anumite destinații sau acțiuni specifice.

CAPITOLUL V

Asistența umanitară

Art. 18. - Principii specifice

- (1) Asistența umanitară se realizează cu respectarea principiilor umanității, de imparțialitate, neutralitate și independență, fiind furnizată fără a se ține seama de cetățenie, religie, gen, etnie sau apartenență politică.

Art. 19. - Prevederi specifice privind acordarea asistenței umanitare

- (1) Prevederile prezentei legi se aplică corespunzător asistenței umanitare.
- (2) Asistența umanitară are ca obiectiv furnizarea de materiale, resurse umane și financiare, realizarea de operațiuni de răspuns la dezastre, necesare în zonele afectate, creșterea capacității de prevenire și răspuns la dezastre a autorităților și organizațiilor care acționează în domeniul asistenței umanitare.
- (3) În cazurile de furnizare de asistență constând în bunuri și materiale de primă necesitate și asistență cu echipe de intervenție la dezastre, M.A.E. colaborează cu Ministerul Afacerilor Interne prin Departamentul pentru Situații de Urgență și structurile cu atribuții

în domeniu, coordonate de acesta, conform legislației specifice și procedurilor existente la nivel european și național.

- (4) MAE este responsabil pentru colectarea informațiilor și raportarea către organizațiile internaționale specializate a acțiunilor întreprinse de România în cadrul asistenței umanitare.
- (5) Principiile și procedurile aplicabile asistenței umanitare sunt reglementate prin normele de finanțare și reglementare, adoptate conform art. 20 din prezenta lege.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 20. - Norme de finanțare și implementare

- (1) Normele de finanțare și implementare a activităților de cooperare pentru dezvoltare și asistență umanitară se aprobă prin hotărâre de guvern și au ca scop stabilirea cadrului general și a procedurilor specifice pentru finanțarea și implementarea cooperării pentru dezvoltare și asistenței umanitare din bugetul M.A.E.
- (2) Normele de finanțare și implementare reglementează implementarea directă și indirectă ca modalități de execuție a bugetului MAE, modalitățile de selecție a beneficiarilor, modalitățile de monitorizare, evaluare și audit a activităților desfășurate în temeiul prezentei legi.
- (3) Normele de finanțare și implementare reglementează limitele activității, atribuțiile și responsabilitățile structurilor organizatorice din cadrul MAE cu privire la acțiunile de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistența umanitară.
- (4) Normele tehnice privind participarea structurilor aflate în coordonarea Departamentului pentru situații de Urgență din cadrul Ministerul Afacerilor Interne la acordarea asistenței umanitare prin Mecanismul de Protecție Civilă, precum și asistența cu echipe de intervenție la dezastre se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

Art. 21.

- (1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 180 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial, termen în care urmează a fi adoptate normele de finanțare și implementare.
- (2) Programele, proiectele și alte activități de asistență pentru dezvoltare sau de asistență umanitară aflate în derulare la data intrării în vigoare a prezentei legi vor continua să fie supuse legislației în vigoare la data începerii derulării lor.

Art. 22.

La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

- a) Legea nr. 404/2006 privind finanțarea asistenței pentru dezvoltare din cadrul politicii naționale de cooperare internațională pentru dezvoltare;
- b) Hotărârea de Guvern nr. 703/2006 pentru aprobarea Strategiei naționale privind politica de cooperare internațională pentru dezvoltare și a Planului de acțiune pentru aplicarea Strategiei naționale privind politica de cooperare internațională pentru dezvoltare.
- c) Hotărârea de Guvern nr. 1052/2011 privind reglementarea acțiunilor specifice aferente finanțării asistenței din cadrul politicii naționale de cooperare internațională pentru dezvoltare.